

van reizigers voor reizigers

DE LOIRE PER FIETS

Lannoo

INHOUDSOPGAVE

Hoogtepunten	7
Praktische informatie	8
Mens, maatschappij, natuur en cultuur	16
Over deze gids	21

ROUTE 1: VAN NEVERS NAAR BRIARE (114 km)

• Nevers	24
• Voor de start : Nevers → Cuffy (pont-canal ; 14 km)	28
• Etappe 1: Cuffy (pont-canal) → Marseille-Lès-Aubigny (18 km)	30
• Etappe 2: Marseille-lès-Aubigny → La Chapelle-Montlinard (12,5 km)	32
• Etappe 3: La Chapelle-Montlinard → Couargues (13 km)	34
• Etappe 4: Couargues → Saint-Satur, uitstapje naar Sancerre (11,5 km)	36
• Etappe 5: Saint-Satur → Boulleret (10 km)	38
• Etappe 6: Boulleret → Beaulieu-sur-Loire (20 km)	40
• Etappe 7: Beaulieu-sur-Loire → Briare (pont-canal) (15 km)	42
• Adressen	44

ROUTE 2: VAN BRIARE NAAR ORLÉANS (92 km)

• Briare	52
• Etappe 1: Briare → Gien (13 km)	54
• Etappe 2: Gien → Sully-sur-Loire (28 km)	56
• Etappe 3: Sully-sur-Loire → Germigny-des-Prés (16 km)	58
• Etappe 4: Germigny-des-Prés → Jargeau (13 km)	60
• Etappe 5: Jargeau → Orléans (22 km)	62
• Adressen	64

ROUTE 3: VAN ORLÉANS NAAR BLOIS (64 km)

• Orléans	70
• Etappe 1: Orléans → Meung-sur-Loire (20 km)	74
• Etappe 2: Meung-sur-Loire → Beaugency (8 km)	76
• Etappe 3: Beaugency → Muides-sur-Loire (16,5 km)	78
• Etappe 4: Muides-sur-Loire → Blois via de noordoever (19 km)	80
• Etappe 4 bis: Muides-sur-Loire → Blois via Chambord (24 km)	82
• Uitstapje: van Chambord naar Cheverny (41,5 km)	84
• Adressen	86

ROUTE 4: VAN BLOIS NAAR TOURS (71 km)

• Blois	96
• Etappe 1: Blois → Chaumont-sur-Loire (21 km)	100
• Etappe 2: Chaumont-sur-Loire → Amboise (rechtstreeks ; 22 km)	102
• Etappe 2 bis: Chaumont-sur-Loire → Amboise via Chenonceaux (27 km)	106
• Uitstapje: Loches (30,5 km)	108
• Uitstapje: Chenonceaux → Bléré → Tours via de Cher-vallei (35 km)	110
• Etappe 3: Amboise → Montlouis-sur-Loire (15 km)	112
• Etappe 4: Montlouis-sur-Loire → Tours (13 km)	114
• Adressen	116

ROUTE 5: VAN TOURS NAAR SAUMUR (82 km)

• Tours	126
• Etappe 1: Tours → Villandry (21 km)	130
• Etappe 2: Villandry → Rigny-Ussé via de Loire (20 km)	132
• Etappe 2 bis: Villandry → Rigny-Ussé via Azay-le-Rideau (31 km)	134
• Etappe 3: Rigny-Ussé → Savigny-en-Véron via de Loire (15 km)	136
• Etappe 3 bis: Rigny-Ussé → Savigny-en-Véron via Chinon (26 km)	138
• Etappe 4: Savigny-en-Véron → Montsoreau, verbinding met Fontevraud-l'Abbaye (11,5 km)	140
• Etappe 5: Montsoreau → Saumur (12 km)	142
• Adressen	144

ROUTE 6: VAN SAUMUR NAAR ANGERS (89 km)

• Saumur	154
• Saint-Hilaire-Saint-Florent	158
• Uitstapje: Montreuil-Bellay (20 km)	160
• Etappe 1: Saumur → Gennes (21 km)	162
• Etappe 2: Gennes → Saint-Rémy-la-Varenne (19 km)	164
• Etappe 3: Saint-Rémy-la-Varenne → La Daguenière (13 km)	166
• Etappe 4: La Daguenière → Angers via Bouchemaine (36 km)	168
• Etappe 4 bis: La Daguenière → Angers via Trélazé (16 km)	170
• Adressen	172

ROUTE 7: VAN ANGERS NAAR NANTES (103 km)

• Angers	182
• Etappe 1: Angers → Chalonnes-sur-Loire (29 km)	186
• Etappe 2: Chalonnes-sur-Loire → Montjean-sur-Loire (10 km)	188
• Etappe 3: Montjean-sur-Loire → Saint-Florent-le-Vieil (13 km)	190
• Etappe 4: Saint-Florent-le-Vieil → Ancenis (15,5 km)	192
• Etappe 5: Ancenis → Oudon (9 km)	194
• Etappe 6: Oudon → Mauves-sur-Loire (10 km)	196
• Etappe 7: Mauves-sur-Loire → Nantes (16 km)	198
• Adressen	200

ROUTE 8: VAN NANTES NAAR DE OCEAAN (64 km)

• Nantes	210
• Etappe 1: Nantes → Le Pellerin (26 km)	214
• Etappe 2: Le Pellerin → Paimboeuf (25,5 km)	216
• Etappe 3: Paimboeuf → Saint-Brevin-les-Pins (12 km)	218
• Saint-Nazaire	220
• Adressen	224

• PLAATSNAMENREGISTER	230
-----------------------	-----

De wereld houdt niet op met draaien. Een wereldreiziger is de eerste om dat te beamen. Hoewel men geen inspanningen gespaard heeft om al de gegevens in deze gids uitgebreid te testen en te actualiseren, is het niet uitgesloten dat je ter plaatse vaststelt dat bepaalde gegevens in deze gids toch al opnieuw gewijzigd zijn. Veel adressen en suggesties in de Trotters zijn bovendien wat 'fragiel', juist omdat ze zo sympathiek en verrassend zijn. We zouden het daarom bijzonder op prijs stellen als je ons op de hoogte brengt van eventuele wijzigingen, zodat we de eerstvolgende herdruk op een correcte manier kunnen aanpassen. Dank bij voorbaat. Ons adres:

TROTTER

Uitgeverij Lannoo Uitgeverij Terra Lannoo
Kasteelstraat 97 Postbus 97
B-8700 Tielst NL-3990 DB Houten

E-MAIL: TROTTER@LANNOO.BE
WWW.TROTTERCLUB.COM

De prijscategorieën die in de Trottergidsen worden gebruikt, zijn steeds afgestemd op het land. Als je in een goedkoop hotelletje ongeveer € 25 betaalt, behoort een hotel waar je € 75 neertelt uiteraard tot de dure prijsklasse. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten of de gevolgen ervan.

VERTALING Petra van Caneghem, Imago Mediabuilders

OMSLAGONTWERP Studio Jan de Boer / Helga Bontinck

ONTWERP BINNENWERK le-bureau-des-affaires-graphiques.com, Thibault Reumaux en npeg.fr

OPMAAK Imago Mediabuilders

OMSLAGFOTO'S voorplat: Shutterstock/Michal Szymanski; achterplat/1: Shutterstock/Kiev;

achterplat/2: Shutterstock/victor torres.Victor; achterplat/3: Shutterstock/ Daan Kloeg;

achterplat/4: Shutterstock/Alexander Demyanenko; binnenflap achteraan groot beeld:

J. Damase; binnenflap/1: Shutterstock/Dutourdumonde Photography; binnenflap/2:

Shutterstock/Yuri Turkov; binnenflap/3: Shutterstock/allou

OORSPRONKELIJKE TITEL Le Routard – La Loire à vélo

OORSPRONKELIJKE UITGEVER Hachette, Paris

DIRECTEUR VAN DE REEKEN EN AUTEUR Philippe Gloaguen

STICHTERS Philippe Gloaguen en Michel Duval

ADJUNCT-REDACTEUREN Benoît Lucchini en Amanda Keravel

REDACTIE Olga Krokchina

© Hachette (alle rechten voor vertaling, reproductie en bewerking gereserveerd voor alle landen), Uitgeverij Lannoo nv, Tielst, 2023

© Cartografie Hachette Tourisme

www.lannoo.com

D/2023/45/338 - ISBN 978 94 014 9026 9 - NUR 512/501

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

HOOGTEPUNTEN

- 1 **Tijdens de schemering over het smokkelpad** in de bec d'Allier, tussen Nevers en Cuffy, wandelen en zoeken naar bevers die druk aan het werk zijn.
- 2 **Vanaf de grote Lève Napoléon** en op de andere oever La Charité-sur-Loire en haar schitterende stenen brug, die al eeuwen de hoogwaterstand weerstaat, ontdekken.
- 3 **De Piton de Sancerre beklimmen** en helemaal boven het spectaculaire uitzicht op de met prestigieuze wijngaarden begroeide hellingen in je opnemen.
- 4 **Vogels spotten** op de vele ongerepte eilandjes en zandbanken in het natuurgebied van het Loiredal tussen Couargues en Pouilly-sur-Loire.
- 5 **De mysteries van de Romeaanse kunst ontrafelen** in het Belvédère de Saint-Benoît-sur-Loire en in Germigny-des-Près. Hier zie je een schitterend mozaïek uit de 9de eeuw van de hand van God die uit een regenboog komt, omringd door cherubijntjes en aartsengelen.
- 6 **De ingenieuze, elegante kanaalbrug van Briare bewonderen**, waar boten voorbijvaren in een operettedecor hoog boven de koninklijke rivier.
- 7 Een goedgevulde middag doorbrengen in het **museum van Château-neuf-sur-Loire** en alles te weten komen over de binnenvaart op de Loire, die de stad vele eeuwen voorspoed bezorgde.
- 8 **Het bospad verlaten** en je laten verrassen door een vuurwerk van schoorstenen, dakramen en lichtkoepeltjes dat knettert boven het kasteel van Chambord.
- 9 **Door de middeleeuwse straatjes van het oude Tours dwalen**, op zoek naar de vrolijke sfeer op de place Plumereau, waar de terrasjes bruisen van de gezelligheid.
- 10 **Naar de top van de donjon** van het sprookjesachtige kasteel van Chinon klimmen en genieten van het uitzicht op de vermaarde wijngaard, weer op krachten komen bij een heerlijke *tarte vigneronne*.
- 11 **Kijken naar de toues cabanées** op de Loire aan de voet van het kasteel van Montsoreau en vervolgens diep in de grotten duiken van Turquant en Souzay-Champigny.
- 12 **Een dagje Saumur plannen** met 'Anjou Vélo Vintage', tussen vele duizenden andere vrolijke fietsers in authentieke klederdracht, en meteen ook de caves van het Maison Ackerman bezoeken, waar je de meest verfijnde bubbels van de vallei proeft.
- 13 **Je in de vroege ochtenduren laten ontroeren** door de witte gebouwen van Angers, een 'ville d'art et d'histoire' en maar geen genoeg krijgen van het rustige leven hier. Bewonderend kijken naar de *tapisserie de l'Apocalypse*, een waar meesterwerk.
- 14 In Bouchemaine de schoonheid van de samenloop van de Maine en de Loire proeven, **opkikkeren met een bord fricassée d'anguilles** op een terrasje en vervolgens weer op je fiets springen om de topwijnen van de nabijgelegen Savennières te proeven.
- 15 **Je laten verrassen door de indrukwekkende Tour d'Oudon** en met een kajak de schilderachtige Hâvre-rivier afvaren tot de plek waar de laatste vissers paling, lamprei en meerval vangen.
- 16 **Jezelf verwennen met een festival van bars** langs de Levée de la Divatte, aan de voet van de wijngaarden, waar je proeft van de beroemde muscadet, en de geheimen van de beurre blanc ontdekken.
- 17 **In Nantes je fiets even verruilen voor de rug van een olifant**, tussen de wonderlijke Machines de l'Île, vervolgens met de Navibus naar de Butte Sainte-Anne gaan voor het uitzicht op de haven en de Anneaux van Buren.
- 18 **Je laten verrassen door de hedendaagse kunst bij het estuarium**, langs de oevers van de Loire tussen Nantes en de oceaan.
- 19 **Een giga-lus maken via de haven van Saint-Nazaire**, aan boord gaan van de Escal'Atlantic en het avontuur van de trans-Atlantische passagiersschepen herbeleven.
- 20 **In Saint-Brevin-les-Pins het fijne zand tussen je tenen voelen**, in de schaduw van de Serpent d'Océan, en dromen over je volgende fietsreis ...

PRAKTISCHE INFORMATIE

Trotter, France Vélo Tourisme en de lokale instanties hebben de handen ineengeslagen om de prachtige fietsroute langs de Loire aan het publiek te presenteren in de vorm van *Trotter De Loire per fiets*. France Vélo Tourisme is een samenwerkingsverband van private en publieke partijen die zich inzetten om het fietstoerisme in Frankrijk te bevorderen, onder andere door een nieuw toeristisch routenetwerk op te zetten, waarbij het milieu en het scheppen van duurzame arbeidsplaatsen vooropstaan. France Vélo Tourisme draagt bij aan de *Trotter De Loire per fiets* met praktische tips en gedetailleerde informatie over de routes. *Meer informatie over fietsen in Frankrijk op de website • en.francevelotourisme.com • (in het Engels)*

■ VOOR HET VERTREK

Een goede fiets

Als je een tocht van meerdere dagen gaat maken, zorg dan dat je een goede toerfiets hebt met een comfortabel zadel, goede verlichting, een bagagedrager en 21 versnellingen om de heuvels rond Saumur te bedwingen. Een racefiets of mountainbike is minder geschikt. Zorg dat je fiets in goede staat is en laat hem zo nodig nakijken. Zadel en stuur moeten de juiste hoogte hebben en de banden moeten goed opgepompt zijn.

Een stuurtasje is handig om deze gids bij de hand te hebben en wat dingen zoals je telefoon, portemonnee, fototoestel, kaarten, enz. Fietstassen zijn onmisbaar op een meerdaagse fietstocht, tenzij je je bagage laat vervoeren door een gespecialiseerd bedrijf. Rugzakken zijn minder geschikt, om twee redenen: het risico van een pijnlijke rug (vanwege het gewicht) en van overmatig transpireren (vanwege de wrijving). Voor kinderen zijn een aanhangertje en een 'derde wiel' leuker en comfortabeler dan een kinderzitje, dat op langere ritten te vermoeiend is.

Neem een reparatieset mee: plakspullen, twee extra binnenbanden per fiets, wat klein gereedschap en een pomp met een passende nippel. En zorg voor een goed slot wanneer je je fiets in de stad parkeert.

Tip van France Vélo Tourisme

Pomp 's avonds je banden op tot de maximale spanning (die op de zijkant van de band staat), zo'n 4 bar. Dat verkleint de kans op een lekke band en maakt het fietsen minder vermoeiend.

Een fiets huren

Er bestaat tegenwoordig een heel netwerk van fietsverhuurbedrijven in Frankrijk en ook in de meeste steden aan de Loire kun je een fiets huren. De bedrijven liggen meestal in de buurt van een station van de SNCF (Franse spoorwegen) en verhuren per uur, per dag, per week of per maand. Bovendien hebben ze accessoires als fietstassen, kinderzitjes, derde wielen, aanhangers, enz. Ideaal als je per trein naar Frankrijk reist! Vaak hebben ze ook vestigingen langs de route, zodat je in je eigen tempo kunt fietsen. Bovendien hoeft je de fiets dan niet bij het startpunt in te leveren. Zo kun je het begin- en eindpunt van je reis kiezen zonder je zorgen te hoeven maken over het transport van je fiets. Hoe meer fietsen je huurt, hoe goedkoper het wordt.

De adressen staan verderop in deze gids bij de betreffende steden, in een geel kader, net als het toeristenbureau. De bedrijven met het label 'Accueil Vélo' voldoen aan de landelijke kwaliteitsnormen.

- Reken op een tarief vanaf € 15 per dag; naarmate de huurperiode langer wordt, daalt de dagprijs.
- Er wordt een borgsom gevraagd, in de vorm van een cheque of een reservering op je creditcard, en je moet een identiteitsbewijs kunnen overleggen. Eventuele schade aan het gehuurde materiaal wordt bij inlevering van de fiets op de borg ingehouden.
- Vraag om een extra slot, een reparatieset, fietstassen, een fluorescerend geel vestje en een helm. Deze accessoires zijn doorgaans bij de huurprijs inbegrepen. *Zie 'Bereid uw verblijf voor' op laloire.avelofietsroute.nl.*

Goed om te weten:

- Sommige hotels en toeristenbureaus hebben ook fietsen te huur.
- Voor treinreizigers heeft de SNCF een lijst van bedrijven met het label 'Accueil Vélo' in de buurt van de stations: • sncf.com/fr/services/louer-velo • (website ook te raadplegen in het Engels en Duits)
- De leenfietsen die in sommige steden beschikbaar zijn, zijn niet geschikt om langere tochten op te maken.

Verzekering

Als je als fietser de verkeersregels overtreedt, gevaarlijk verkeersgedrag vertoont of in een natuurlijke omgeving onverantwoorde risico's neemt en op die manier jezelf en/of anderen schade toebrengt, word je daarvoor aansprakelijk gesteld. Het is verplicht om een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Informeer bij je eigen verzekeringsmaatschappij welke schade wel en niet wordt gedekt.

Uitrusting

In het algemeen is het raadzaam om fietskleding van synthetisch materiaal te dragen, omdat dat beter vocht afvoert dan katoen. Zorg ook voor water- en winddichte kleding met een goede pasvorm waar de wind geen vat op heeft, en iets warmes voor de avond of een bezoek aan een grot. Een zonnebril is eveneens

onmisbaar tegen stof en insecten. Fiets(hand)schoenen en een korte of lange fietsbroek zijn sterk aan te bevelen als je een langere tocht gaat maken.

Neem voldoende drinken mee en een paar mueslirepen of wat gedroogd fruit, om te voorkomen dat je onderweg honger of dorst krijgt. Vergeet je zonnebrandcrème niet. Overschat jezelf niet en al helemaal niet wat je kinderen aankunnen! Begin je fietsvakantie met een paar korte etappes. Je vindt nuttige adviezen voor het plannen en indelen van je reis op de websites • laloire.avelofietsroute.nl • en • en.francevelo.tourisme.com •

Tip van France Vélo Tourisme

De fietsbroek is een ideaal kledingstuk voor lange fietstochten. Je draagt hem direct op de huid. De zeemleren lap (tegenwoordig synthetisch) heeft platte naden en voorkomt huidirritaties ten gevolge van schuren.

Overnachtingen

Er zijn diverse gespecialiseerde bedrijven die accommodatie voor fietstoeristen aanbieden. Zij kunnen je vakantie desgewenst van A tot Z regelen, inclusief overnachtingen, bagagevervoer van het ene adres naar het andere, kaarten, tips en suggesties voor je route.

Ze bieden ook allerlei formules aan: een lineaire route, excursies vanuit een centraal overnachtingsadres of een aantal opeenvolgende adressen, compleet verzorgde 'arrangementen' voor een weekend of langer, enzovoort.

• laloire.avelofietsroute.nl • rubriek 'Bereid uw verblijf voor'

Bovendien bestaan er reisbureaus die gespecialiseerd zijn in fietsvakanties, zoals Eigen-Wijze Reizen. • eigenwijzereizen.nl •

Bagage

Om licht te reizen kun je als fietstoerist een beroep doen op Bagafrance of France Vélo, transportservices

die zorgen voor het bagagevervoer langs de Loire, in beide richtingen. Deze bedrijven verzorgen niet alleen het transport van je bagage, maar ook van je uitrusting en je fiets, tussen alle adressen die op een afstand van maximaal 15 km van de fietsroute langs de Loire liggen: • bagafrance.com • (Frans en Engels) of • francevelo.bike • (Frans)

■ BEWEGWIJZERING

De route van 680 km (tussen Cuffy en Saint-Brevin) en de in totaal meer dan 900 km lange route volgen waar mogelijk de voies vertes – groene wegen en paden langs de oever – maar ook secundaire wegen met weinig verkeer, fietspaden en goed berijdbare landweggetjes. De route is in beide richtingen bewegwijzerd.

■ BUDGET

Je budget hangt samen met het soort overnachtingen dat je kiest. Je betaalt vanaf € 60-80 per nacht voor een tweepersoonskamer in een middenklassehotel (op het platteland, buiten het hoogseizoen). Ga in toeristische gebieden uit van 30% meer. In grote steden logeer je in het weekend goedkoper. De prijs van een chambre d'hôtes (B&B) is ongeveer hetzelfde als die van een hotelkamer, maar het ontbijt is dan altijd inbegrepen en je hebt persoonlijk contact met je gastheer en -vrouw, die je bovendien leuke tips kunnen geven.

Pas op, sommige overnachtingsadressen, met name campings, accepteren geen betaling met pinpas of creditcard. Zorg dus dat je altijd contant geld bij je hebt.

De camping, favoriet bij fietstoeristen

De goedkoopste accommodatie wordt geboden door campings en jeugdherbergen. Ga uit van € 8 tot € 30 per persoon per nacht. Heel wat campings zijn goed op fietsers ingesteld. Sommige hebben zelfs een speciaal tarief voor fietsers, terug te vinden in deze gids. Andere hebben

speciale hutten of tenten die al opgezet zijn en waar je meteen in kunt (zo hoef je geen tent mee te nemen), onder de naam 'Abricyclo', 'AnjouBivouac' of 'Camp'étoile' – ook die worden in deze gids vermeld.

Netwerk Group'AVélo

Dit netwerk verbindt onderkomens in het Loiredal (La Loire à Vélo, La Vélo Francette, La Vélocyssée) die zich inzetten voor sociaal en solidair toerisme. Ze dragen het label 'Accueil Vélo' en zijn gericht op lokaal, duurzaam ondernemen. Ze bieden accommodatie op locaties steeds zo'n 40 km van elkaar en werken kostendrukkend samen met allerlei verwante ondernemingen (op het gebied van bagagevervoer, rondleidingen, enz.). Een avondmaaltijd is vaak te krijgen. Zeer aan te bevelen voor groepen!

• groupavelo.unatpdl@gmail.com •

Op het gebied van eten en drinken schommelen de prijzen tussen de € 10 en € 30 voor een klassiek dagmenu ('s middags liggen de prijzen vaak wat lager). Picknicken is niet alleen lekker goedkoop, maar biedt je bovendien de kans om van het schitterende uitzicht over de Loire te genieten! In deze gids duiden we de adressen aan waar je goede sandwiches kunt kopen, of de ingrediënten om die zelf samen te stellen. Natuurlijk kun je voor mooie, betaalbare producten altijd bij lokale producenten of op de markt terecht. We vertellen je ook waar je tijdens je fietstocht kunt genieten van een uitzicht op de Loire of een stukje erfgoed.

Het gemiddelde budget voor fietstoeristen ligt rond de € 70 per persoon per dag, met grote verschillen in de besteding waar het gaat om accommodatie, maaltijden en entreegelden voor bezienswaardigheden.

■ KLIMAAT: DE BESTE TIJD

De beste weersomstandigheden voor je fietstocht heb je in de lente, zomer en herfst. Vooral het tussen seizoen is erg aangenaam. Weerbericht: ☎ 32 50. • meteofrance.com •

REPARATIES

Op de fietsroute langs de Loire kom je diverse fietsmakers tegen, die kunnen helpen als je stalen ros mankementen vertoont. Ook de verhuurbedrijven met het label 'Accueil Vélo' hebben een werkplaats om je fiets te repareren; ze zijn bovendien op zondag open. De fietsverhuurders en fietsmakers met het label 'Accueil Vélo' staan in deze gids bij de betreffende steden, net als het toeristenbureau.

Tip van France Vélo Tourisme

De fietsroute langs de Loire is in het hoogseizoen buitengewoon populair – als je pech krijgt, roep dan eerst de hulp van andere fietstoeristen in. Fietzers helpen elkaar graag als dat nodig is!

SERVICE EN HULP

'Accueil Vélo', een keurmerk voor uitstekende service aan fietsers

De fietsroute langs de Loire biedt meer dan alleen een mooie tocht; je komt onderweg langs meer dan 750 grote en kleine bedrijven die gespecialiseerd zijn op het gebied van fietstoerisme langs de drukste route van Frankrijk, en herkenbaar aan het label 'Accueil Vélo'. Veel van deze bedrijven bieden onverwachte mogelijkheden om het reizen te vergemakkelijken, zodat je zonder stress en zonder overmatige inspanning van het fietsen langs de Loire kunt genieten.

Wat houdt het label 'Accueil Vélo' in?

'Accueil Vélo' is een landelijk kwaliteitslabel dat is ingesteld en op nationaal niveau wordt beheerd door het collectief van regionale overheden. Het Comité Régional du Tourisme Centre-Val de Loire en France Vélo Tourisme zijn gezamenlijk eigenaar. Het doel is fietstoeristen in het hele land een zo warm mogelijk onthaal te bieden.

Een bedrijf met het label 'Accueil Vélo' biedt je als fietser de volgende garanties:

- het bevindt zich op minder dan 5 km van een toeristische fietsroute, en voor overnachtingsadressen geldt;
- het is ingesteld op de ontvangst van fietsers, wat betekent dat er een beveiligde fietsenstalling en een reparatieset aanwezig zijn;
- het garandeert een hartelijke ontvangst en er worden nuttige tips en informatie verstrekt over de route, het weer, dienstverlening onderweg, enz.;
- het biedt specifieke service voor fietsers: bagagetransport, wassen en drogen van kleding, verhuur van fietsen en accessoires, fiets reinigen, enz.

Onderweg herken je de aangesloten bedrijven aan het groene logo 'Accueil Vélo', dat in heel Frankrijk langs fietsroutes en in fietsgebieden te vinden is.

Accommodaties, restaurants, toeristenbureaus, fietsmakers en -verhuurders, bezienswaardigheden en attractieparken: elke onderneming voldoet aan de gestelde kwaliteitsnormen, om zo goed mogelijk aan de behoeften van fietsers tegemoet te komen.

In deze gids zijn de bedrijven die voorzien zijn van het label 'Accueil Vélo' te herkennen aan dit groene pictogram.

NB: 'Accueil Vélo' betekent dat fietsers van harte welkom zijn, maar het is niet synoniem aan goedkoop! De fietsroute langs de Loire trekt fietstoeristen met uiteenlopende budgetten. Je kunt het bordje 'Accueil Vélo' dus net zo goed bij een eenvoudige camping als bij een luxehotel tegenkomen. Maar al deze accommodaties hebben zich ertoe verplicht je als fietser hartelijk te ontvangen, of je nu een flitsende uitrusting hebt of in een gewone korte broek fietst. Die garantie heb je! Kijk voor meer informatie op

• laloireavelofietsroute.nl •

■ TAAL: NUTTIGE TERMEN VOOR FIETTERS!

Voie verte: dit is een weg waar alleen niet-gemotoriseerd verkeer komt, zoals voetgangers, fietsers, skaters en mensen met een verminderde mobiliteit. Het zijn vaak jaagpaden langs kanalen en rivieren, oude spoorlijnen, kustpaden en routes door bossen of parken. Soms worden ze *voie en site propre* genoemd. Dan zijn ze ook geschikt om er te wandelen met het hele gezin, dus goed toegankelijk voor kinderen.

Voie partagée (gescheiden fietspad): dit is een weg die je als fietser deelt met het andere verkeer. Maar het is er niet druk en er wordt niet hard gereden.

Véloroute: dit is een toeristische fietsroute over een gemiddelde of lange afstand, veilig gemaakt en bewegwijzerd, die steden en regio's met elkaar verbindt, over kleine wegen met weinig verkeer en, waar mogelijk, over fietspaden en andere voies vertes. De *véloroutes* zijn ook interessant voor ervaren fietsers, want er zitten soms vrij pittige stukken tussen. De fietsroute langs de Loire is de bekendste *véloroute* van Frankrijk.

■ TRANSPORT

De Loire oversteken

Veerpont + fiets

Nantes en stroomafwaarts

- In Nantes kun je voor de prijs van een tramkaartje met de Navibus van de ene naar de andere oever oversteken tussen de haltes 'Gare maritime' en Trentemoult of de *hangar à Bananes* in Bas-Chantenay (zie blz. 211).
- Stroomafwaarts kun je de Loire op twee plaatsen per pont oversteken tussen Basse-Indre en Indre en tussen Couëron en Le Pellerin en op die manier langs de beide oevers fietsen (gratis, zie blz. 215).

Bus + fiets

- Briare – Gien – Orléans: bus Rémi lijn 3, reserveren om je fiets mee

te nemen. Het hele jaar door za-zo en feestdagen, van april tot eind september ook ma-vr (zie Briare; blz. 52). **Reserv.:** ☎ 0800-00-45-00 (gratis). • remi-centrevaldeloire.fr •

- De brug naar Saint-Nazaire oversteken: de regionale bus Aleop lijn 317 tussen Saint-Brevin-les-Pins en Saint-Nazaire kan 8 fietsen meenemen (**reserv. verplicht via** ☎ 02-40-21-50-87). Er is ook een gratis pendeldienst in juli en augustus. Er zijn ook taxi's die je naar de overkant brengen en meteen ook je fiets meenemen (zie blz. 221). • laloireavelofietsroute.nl •

Trein + fiets

Langs het parcours van de Loire à Vélo kun je het hele jaar door gratis je fiets meenemen op de regionale treinen, die bijna de hele fietsroute tussen Orléans en Le Croisic volgen. Kers op de taart: van half juni tot half september mag je met Train Loire à Vélo je fiets meenemen in de trein, zonder extra kosten of reservering, in speciale wagons. Het inladen en uitladen van de fiets wordt door het personeel verzorgd. Zie voor meer informatie: • laloireavelofietsroute.nl • Ook vanuit Parijs gaan er treinen naar het Loiredal waarin je je fiets kunt meenemen. Zo ben je vanaf station Paris-Austerlitz in een uur en een kwartier in Orléans en in anderhalf uur in Blois met de Intercity-trein en de TER-trein. Ook interessant zijn de Intercity-treinen (reserv.) en de TER-treinen van Paris-Bercy naar Cosne-Cour-sur-Loire, La Charité-sur-Loire, Pouilly-sur-Loire en Nevers (2 uur).

Sommige TER-treinen in de regio's Centre-Val de Loire (Rémi) en Pays de la Loire (Aléop) nemen je fiets gratis mee als er voldoende ruimte aan boord is. Zo maak je eindeloos veel combinaties met de andere fietsroutes in de regio en sluit je aan op La Loire à Vélo vanuit de grote steden in de omgeving. NB: het aantal plaatsen is beperkt, wat geduld en flexibiliteit zijn nodig. Informeer voor vertrek bij de SNCF naar de dienstregeling en mogelijkheden.

SNCF: ☎ 36-35. • sncf.com • en • velo.sncf.com •

TER Centre-Val de Loire et Pays de la Loire: • ter.sncf.com/centre-val-de-loire • en • ter.sncf.com/pays-de-la-loire •
Zie voor meer informatie de website • laloireavelofietsroute.nl •

Varen op de Loire

De ervaring van de binnenvaart

Het scheepvaartverkeer op de langste rivier van Frankrijk, ooit de belangrijkste verkeersader van het land, leek in de 19de eeuw, met de komst van de trein, ten dode opgeschreven. Maar hoewel het oude ambacht bijna in de vergetelheid was geraakt, wisten enkele enthousiaste liefhebbers de traditionele binnenvaart nieuw leven in te blazen. Ze hebben een vloot van zo'n zestig nostalgische vrachtschepen opgebouwd, zoals aken, platbodems, pramen en trekschuiten. Het was lang geleden dat die op deze waterweg waren gesignaleerd!

Ontspanning op het water

Rondvaartboot, aak, sleepboot, kano, kajak, peddelsurfplank, waterfiets ... de mogelijkheden zijn legio. Hieronder vind je enkele plaatsen waar je de rivier op kunt gaan:

- In Saint-Thibault: Le Raboliot houdt thematochten met proeverij (wijnen, *crottins de chavignol*, hapjes met vis uit de Loire). • le-raboliot.com •
- In Saint-Satur: Castor-tochtjes (*castor* betekent 'bever') per kano of vlot, om alles over dit waterzoogdier te weten te komen. • loirenaturedecouverte.com •
- In Châtillon-sur-Loire, aan boord van de *Toue La Sterne*, duik je in de wereld van de wilde eetbare planten. • mercilaloire.com •
- Vaar samen met de schippers op een boot zoals die gebruikt werd om het kasteel van Chambord te bouwen, van de haven van Chambord naar Saint-Dyé-sur-Loire. • marins-port-chambord.fr •
- Het Observatoire de Loire, in La Chaussée-Saint-Victor, biedt

tochtjes over de rivier aan om het publiek bewust te maken van het erfgoed en de ecologie rond de Loire. • observatoireloire.fr •

- Tussen Blois en Tours kun je de rivier ontdekken aan boord van een sleepboot. Vertrek vanuit Amboise of Chaumont-sur-Loire met Millière Raboton (12 pers. plus een gids/stuurman). • milliere-raboton.net •
- La Rabouilleuse, École de Loire is een vereniging van liefhebbers van de binnenvaart, die tochtjes over de rivier aanbiedt vanuit Amboise. • larabouilleuse-ecoledeloire.com •
- Waar de Vienne in de Loire stroomt, op de grens van Anjou en Touraine, liggen Candes-Saint-Martin en Montsoreau, de thuishavens van *L'Amarante* en *La Belle Adèle*, twee schepen waarmee je deze streek kunt ontdekken. • bateauamarante.com •
- In Saumur kun je met Saumur Loire varen, dineren en de omgeving ontdekken. • croisieressaumurloire.fr •
- In Thoureil: Rêves de Loire et d'Ailleurs organiseert tochtjes aan boord van een traditionele *toue sablière*, waarbij je de natuur van de Loire op een verantwoorde, duurzame manier beleeft. Op ontdekkingsreis bij opkomende of ondergaande zon, al dan niet met overnachting in een kampeertent op de oever. • revesdeloire.fr •
- Voor een combinatie van de rivier en het île de Rochefort kun je terecht bij La Possonnière, Terre & Loire. Begeleiding door een professionele visser en stuurman op de Loire, meerdere soorten tochtjes. ☎ 06-30-05-55-40
- Om niet tegen de stroom in te hoeven varen biedt L.A. Kayak de ideale combinatie: stroomopwaarts per fiets langs de rivier en terug met een kano of kajak! (Vanuit Champtoceaux, meerdere arrangementen mogelijk, van een halve of hele dag, of twee dagen.) • locationkayak-loire.com •

PRAKTISCHE INFORMATIE

- Vanuit Nantes zijn er van april tot oktober diverse mogelijkheden om naar Saint-Nazaire te varen en daar het estuarium te ontdekken. Voor de terugweg kun je kiezen uit bus, boot of trein. Geniet van de hedendaagse kunst langs de rivier en de tocht over het water. *Inlichtingen bij het toeristenbureau van Nantes (zie blz. 211).*
- Niet ver van Paimboeuf en Saint-Brevin-les-Pins nodigt Le Quai Vert, in Frossay, je uit om de rivier op te gaan met een kajak, kano of waterfiets, of peddelend op een surfplank. • quai-vert.com •
- Varen tussen Paimboeuf en Lavau-sur-Loire: ontdek het diverse landschap van de riviermonding vanuit Paimboeuf. • terredestuaire.com •
- een helm is verplicht voor kinderen tot 12 jaar (en voor anderen aanbevolen);
- een fluorescerend geel hesje is 's nachts of bij somber weer verplicht buiten de bebouwde kom;
- werkende fietsverlichting en een goede bel zijn verplicht.

Houd als uitgangspunt aan dat op de *voies vertes* voetgangers voorrang hebben. Laat op de *voies partagées* duidelijk merken wat je van plan bent: arm uitsteken als je van richting verandert, bellen als je iemand wilt passeren, voorsorteren zoals wordt voorgeschreven. Neem niet met een groep de hele weg in beslag.

Brandweer: 📞 112 met een mobiele telefoon of 📞 18 met een vaste lijn.
Politie: 📞 of 📞 17.

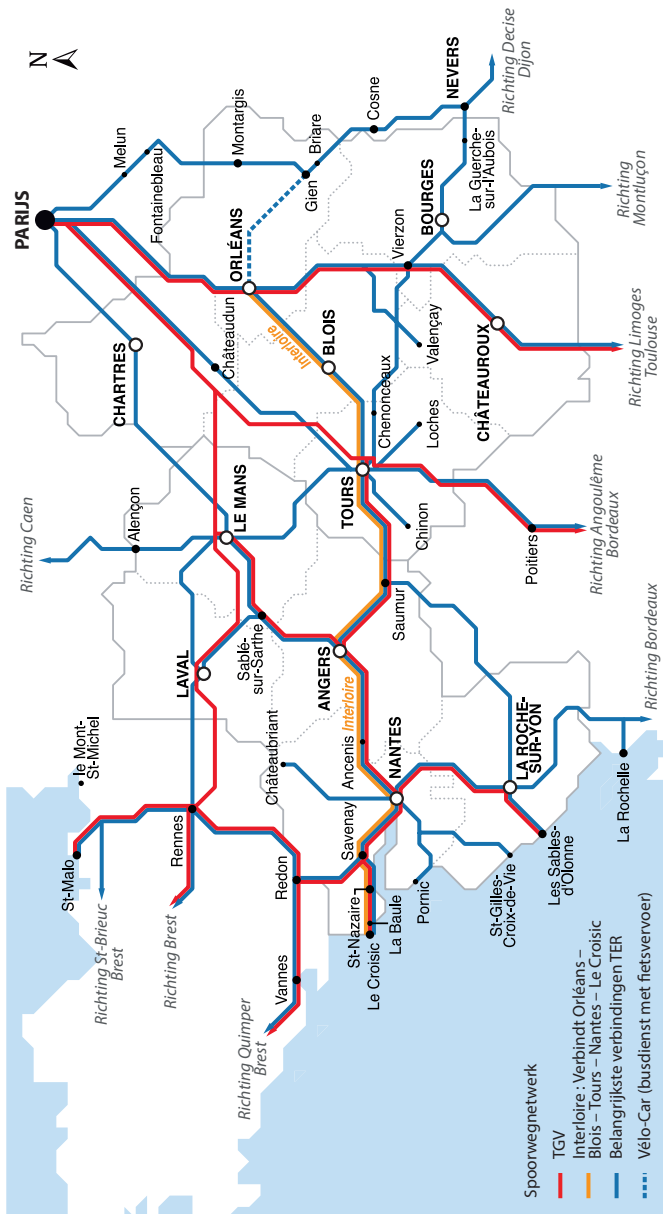
VERKEERSVEILIGHEID

Houd je aan de verkeersregels, die zijn natuurlijk ook op fietsers van toepassing. Onthoud dat je een boete kunt krijgen als je een ander zwaar letsel toebrengt. Wees voorzichtig, vooral op kruispunten en in de stedelijke gebieden. Volgens de Franse wet geldt het volgende:

Pas op: sommige bruggen over de Loire zijn erg smal en niet ingericht op fietsers. Ze hebben geen afzonderlijke rijstroken of fietspaden. Om veilig over te steken is het dan beter het trottoir te nemen en je fiets aan de hand te houden. We geven je tips over hoe je gevaarlijke punten veilig kunt oversteken.

Van Blois naar Tours

MENS, MAATSCHAPPIJ, NATUUR EN CULTUUR

Bijzonderheden onderweg

Je fietst langs een traject dat eeuwenlang gebruikt is om met trekschuiten en aken vanuit de haven van Nantes in Orléans of zelfs nog verder te komen. De omgeving is afwisselend rustiek en stijlvol, historisch en hedendaags. Tijdens een fietstocht langs de Loire gebruik je niet alleen je benen, maar ook je hoofd, en niet alleen je ogen, maar ook je smaakpapillen.

De regio's Centre-Val de Loire en Pays de la Loire hebben een bewegwijzerde, veilige fietsroute langs de Loire gecreëerd, van Cuffy (in het departement Cher, bij Nevers) naar Saint-Brevin-les-Pins (aan de Atlantische kust): 680 km voor het rechtstreekse parcours, aangevuld met tal van varianten en prima bewegwijzerd, een investering van 52 miljoen euro en een topresultaat. Het Loiredal, waarvan een deel op de Werelderfgoedlijst van Unesco staat, doorkruist zes departementen (Cher, Loiret, Loir-et-Cher, Indre-et-Loire, Maine-et-Loire en Loire-Atlantique) en zes agglomeraties (Orléans, Blois, Tours, Saumur, Angers en Nantes), die ook hun steentje aan het project hebben bijgedragen.

Er zijn intussen nog heel wat fietsroutes aangelegd, maar de Loire à Vélo blijft toch de referentie bij uitstek voor fietstoerisme in Frankrijk, zowel dankzij de kwaliteit van het parcours als de diensten die je onderweg vindt.

Als de Loire kon praten ... Het murmelende water fluistert over de rijke geschiedenis van Frankrijk, over mooie en tragische episodes, waarvoor het landschap en de kastelen het decor vormden.

Wacht niet langer, stap op je fiets en maak een tocht door de kalkstenen heuvels en de glooiende wijngaarden langs de Loire!

Fietsen langs de Loire met Trotter

Het traject bestaat uit 8 grote fietsroutes tussen makkelijk te bereiken grote steden, verdeeld in 40 etappes (waarvan 4 met een 'bis'-variant) en 4 interessante extra uitstapjes. Je kunt kiezen voor een fietstocht van een dag, een weekend, meerdere dagen of zelfs weken. Met behulp van het fietsnetwerk dat aansluit op de route langs de Loire (aangeduid in deze gids) kun je zelf een rondrit samenstellen en weer terugkomen op je startpunt. De combinatiemogelijkheden zijn eindeloos en leiden je naar alle hoekjes van het Loiredal. Sommige fietsverhuurbedrijven bieden zelfs de mogelijkheid om op het ene adres een fiets op te halen en die op een ander adres achter te laten (zie blz. 8). Bovendien zijn er vele mogelijkheden voor het vervoer van de bagage (zie blz. 9-10). Als dat geen meevaller is! Kers op de taart is de combinatie trein + fiets, die jou en je stalen ros in het hoogseizoen in een speciale daarvoor voorziene wagon meeneemt (zie blz. 12-13).

Als je rustig fietst door dit gebied, dat geen extreme eisen aan je stelt, en als je geen al te zware bepakking hebt en af en toe een kleine pauze inlast, kun je gemiddeld 10 km in een uur halen. Wat natuurlijk niet wegneemt dat je gewoon je eigen tempo bepaalt, afhankelijk van je conditie en de dingen die je onderweg wilt doen, zoals het bezoeken van bezienswaardigheden, vooral de vele prachtige kastelen.

Een fietsroute met aansluiting op diverse netwerken

Deze fietsroute is onderdeel van de EuroVelo 6, de route van de Atlantische Oceaan naar de Zwarte Zee die de grote Europese rivieren (Loire, Rijn, Donau) over een afstand van 3600 km en in 10 landen met elkaar verbindt. Je fietst in Frankrijk onder meer door de Bourgogne, langs Nevers en Decize! Tussen Nantes en Saint-Brevin-les-Pins volg je de Vélodyssée (het Franse stuk van de EuroVelo 1 van Noorwegen naar Portugal), een fietsroute van meer dan 1200 km langs de Atlantische Oceaan, van Noord-Bretagne naar de kust van Frans-Baskenland, door het Loiredal via het Canal de Nantes à Brest, langs onder meer het netwerk Vendée Vélo. Dezelfde route volgt ook een stukje van de Scandibérique (EuroVelo 3), over fietspaden van Briare naar Tours.

In Saint-Brevin-les-Pins en Saint-Nazaire kruis je de Vélocéan, een flinke portie zeelucht langs de kustroute van de Loire-Atlantique. In Angers sluit je aan op de Vallée du Loir à Vélo, die de kronkels van deze schilderachtige waterloop volgt tot helemaal in Illiers-Combray, niet ver van Chartres. Nog in Angers loopt de Vélo Francette Ouireham – La Rochelle, parallel met de Loire à Vélo tot in Saumur. Daar maak je de overstap naar de Véloubuissonnière, een mooi ommetje over de Sarthe à Vélo naar Le Mans en Alençon, waar je aansluit op de Véloscénie Paris-Mont-Saint-Michel; er zijn nog andere routes in de Anjou die je langs de wijngaarden van de Layon en de Aubance brengen; of het netwerk van routes tussen Blois en Chambord, met 500 km beveiligde fietspaden van Les Châteaux à Vélo. In het aan de Loire gelegen Bréhémont sluit de Indre à Vélo aan op de route naar Azay-le-Rideau, Chenonceaux, Montrichard en Loches richting Châteauroux. In Tours stap je over op de Saint-Jacques à Vélo, de fietsroute langs de bedevaartweg via Chartres waarlangs je binnenkort naar Santiago de Compostela kunt fietsen, en de Coeur de France à Vélo, van het île Balzac in Tours langs de Cher richting de Berry. En dan zijn er nog honderden lokale fietsroutes, waarop je je hartje kunt ophalen. Alle aansluitingen in detail vind je in de betreffende hoofdstukken in deze gids (roze routes) en op francevelotourisme.com. Bijna 5000 km fietsroutes in de Centre-Val de Loire: enrouelibre-centrevaldeloire.com/en/pedal (in het Engels). Voor het Pays de la Loire: nl.francevelotourisme.com (in het Nederlands).

■ ARCHITECTUUR

De Loire heeft de mens niet alleen eeuwenlang van voedsel voorzien, maar ook van eersteklas bouw materiaal: kalktuf, een hagelwit gesteente waaruit mooie grote blokken konden worden gehakt. Maar ook in de rotsen zelf hebben mensen gewoond! In de holen lag de temperatuur het hele jaar rond de 14 °C. Ook de inrichting werd in de rots uitgehakt: oven, kneedtroeg, pers, kapel, duiventil, misschien zelfs een gevel. Hout, stenen of dakpannen waren niet nodig: de troglodiet (iemand die in een 'trogló' woont, een hol) hield zelfs materiaal over ... Tot de 16de eeuw woonden mensen bij elkaar in dezelfde bergwand, zonder rangen of standen, op meerdere niveaus, die door gangen en trappen werden verbonden. Maar in de 17de eeuw veranderden de ideeën over comfort en verruilden mensen die het konden betalen hun woongrot voor een 'normaal' huis. In de 19de eeuw dienden de grotten alleen nog als werkplaats, wijnkelder of opslagruimte. Tegenwoordig hebben kunstenaars er hun atelier of ambachtslieden hun winkel. Je vindt er zelfs restaurants en rustieke B&B's.

Architectuur en kunst: Werelderfgoedlijst van Unesco: het Loiredal en de kastelen

Tussen Sully-sur-Loire (Loiret) en Chalonnes (Maine-et-Loire) is ongeveer 280 km Loiredal aangewezen als uitzonderlijk cultuurlandschap, wat inhoudt dat hier een harmonieus evenwicht bestaat tussen de mens en zijn

omgeving. Dit gebied kent een 2000 jaar lange geschiedenis. De historische bezienswaardigheden rijgen zich aaneen op dit bijzondere gedeelte van de fietsroute langs de Loire: in de regio Centre-Val de Loire vind je zes van de twaalf meest bezochte kastelen van Frankrijk. • valde Loire.org •

Het Loiredal tussen Sully-sur-Loire en Nantes telt 23 *grands sites* (bijzonder erfgoed, veelal kastelen), die afwisselend weelderig, extravagant of intiem zijn. Het bezoek aan de kastelen is niet langer beperkt tot alleen een bezichtiging: theatrale rondleidingen, speurtochten, rollenspelen, exposities en schitterende tuinen dragen bij aan de beleving van het erfgoed. De kastelen langs de Loire bieden een combinatie van natuur en cultuur, geschiedenis en hedendaags vermaak voor het hele gezin. • loirestreek-frankrijk.nl/loirekastelen • Goedkoop reizen en tijd winnen doe je door je kaartjes van tevoren te kopen op • tickets-chateaux.com •

Bij de monding van de Loire kom je langs het Château des Ducs de Bretagne in Nantes, het einde van de kastelenroute. De oevers van het estuarium tussen Nantes en Saint-Brevin-les-Pins vormen een openluchtmuseum voor hedendaagse kunst, met een unieke collectie monumentale werken gemaakt door kunstenaars uit de hele wereld. • estuaire.info • Van erfgoed tot avant-garde, de Loire biedt steeds nieuwe, verfrissende perspectieven!

■ BEROEMDE PERSONEN

Koningen en koninginnen, literaire grootheden, visionaire figuren: langs de Loire waart de geest van vele beroemdheden. Vanuit Nantes heerste **Anna van Bretagne** over haar hertogdom; **Jeanne d'Arc** heeft hier de Honderdjarige Oorlog beslecht en Orléans gered; **Frans I** heeft in de regio tal van bouwwerken gerealiseerd, met **Leonardo da Vinci** als architect; **Ronsard** en **Du Bellay** hebben er de basis gelegd voor de Franse literatuur, en **Rabelais**, **Racine**, **Balzac** en **Julien Gracq** hebben die tot grote hoogten opgestuwd, terwijl **Jules Verne** ontelbare mensen over de hele wereld heeft laten dromen. Proef de geschiedenis en geniet van de taal – men zegt dat hier het zuiverste Frans wordt gesproken. Stap op je fiets en laat je door dit illustere gezelschap meevoeren langs de oevers van de Loire!

■ GEOGRAFIE

Eenheid in verscheidenheid

In de Franse sagen en legenden vertegenwoordigt de Loire enkele hoogstaande waarden: vriendelijkheid, zachtheid en levenskunst. Je zou bijna vergeten dat het ook een grotendeels wilde rivier is, met een grillig karakter. Ze is minder onstuimig dan de Rhône, minder bochtig dan de Seine, maar recordhoudster als het gaat om omvang en lengte. De Loire vormt een eenheid in verscheidenheid. Als gevolg van het klimaat in het Centraal Massief bereiken de watermassa's die langs de oevers stromen ongelofelijke volumes. In de winter stroomt er soms maar 50 m³/sec. de oceaan in, in het voorjaar 9000 m³/sec. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de tot de rand gevulde aken die 2000 jaar lang de rijkdom van Orléans in stand hebben gehouden, daar niet altijd tegen opgewassen waren.

Tussen de Puy-en-Velay en Nantes lijkt het water een 1000 km lange race tegen de klok te houden, waarbij de Loire alles opslokt wat zich aandient: de Allier uit de Auvergne, de Beuvron uit de Sologne, de Indre en de Cher uit de Berry, de Vienne uit de Poitou en de Maine uit de Anjou. Zo ontstaat een imposante waterweg, vol begroeide eilandjes. De Loire heeft de Engelse invasie tot staan gebracht en de bewoners van de Auvergne naar de wijngaarden van de Anjou gevoerd. Baudelaire vond de rivier groen, Heredia blond, Jules Lemaître blauw en La Fontaine kristal ... Wat is de Loire eigenlijk?

Een wilde rivier

Omdat de Anjou elke tien jaar te kampen had met overstromingen van de Loire, droomde men ervan het monster te temmen. Na de ramp van 1856 werden er dijken aangelegd en 85 kunstmatige meren, die soelaas moesten bieden bij de hoge waterstanden in het voorjaar, maar ook bij de zomerse droogte. Toch is het gevaar nog niet geweken: een overstroming van die historische omvang zou nog steeds 200.000 mensen treffen. Daarom ontwikkelde de regionale overheid in de jaren tachtig een plan om vier nieuwe stuwdammen te bouwen, die de waterstand moesten reguleren. Terwijl de aanwonenden enthousiast reageerden, sloegen milieuactivisten de handen ineen om het project tegen te houden. Zij verenigden zich in SOS Loire Vivante (rivernet.org/soslv.htm) en verzetten zich tegen de vernietiging van de buitengewoon rijke fauna in het gebied. De rivier heeft haar oude glorie niet hoeven prijsgeven, wat bekroond is met plaatsing van een deel ervan op de Werelderfgoedlijst van Unesco.

Varen op de Loire: wegwijz

De Loire was heel lang de as waarlangs goederen en reizigers zich in het westen van Frankrijk verplaatsten. In de middeleeuwen inden de lokale heren tolrechten op alle goederen die met pramen (boten met vierkante zeilen, verdwenen in de 19de eeuw) over de rivier werden vervoerd. In en rond Champ-toceaux waren zo'n 800 schippers en vissers aan het werk. Maar toen de trein zijn intrede deed in 1851, was dat de genadeslag. Jammerlijke nevenschade, die een tijdlang vervangen werd door zandwinning, maar het gevolg daarvan was dat de rivier sneller ging stromen, dat de oevers afbrokkelde en de bruggen bedreigd werden ...

Maar nu zit het Loire-toerisme duidelijk in de lift, waardoor er weer traditionele bootjes te zien zijn. Om je wegwijz te maken: op de rivier varen boten uit de grote familie van de pramen, die goederen vervoeren. Deze platbodems hebben vooraan een verhoging waarmee de waterlijn constant onder de romp wordt gehouden. Zo kunnen ze zonder veel problemen vertrekken vanaf een zandbank, als de kapitein daarop is vastgelopen.

De *toue* is ook een praam, maar kleiner en bedoeld voor korte afstanden. Een praam kon tot 30 meter lang en 5 meter breed zijn. Een *toue* daarentegen is slechts 10 meter lang en 3 meter breed ... Loirevissers beschermden zich tegen weer en wind met een lichte constructie op het dek, de *toues cabanées* (of *toue* met een hutje).

Tot slot is er nog de nog kleinere en lichtere *fûtreau* – 6-8 meter lang, 1 meter breed, niet meer dan een boomstam dus, waarvan het Franse woord ook is afgeleid – een bootje-van-alles voor de heersers van het water: een hulpsloep, een pendelbootje en vooral een loodsmannetje dat wist waar de door-gangen zaten en dat de zwaardere schepen de juiste weg toonde.

En de aken? Dat zijn boten die in de monding gebruikt worden, traditioneel zijn ze niet zo vaak te zien op de midden-Loire. In tegenstelling tot de pramen, met hun verhoogde boeg die kon breken onder de druk van de golven, waren de aken voorzien van een boeg, speciaal bedoeld om net die golven te breken. Afhankelijk van hun herkomst en bestemming konden de goederen dus overgeslagen worden van een aak op een praam en omgekeerd: dit was een van de specialiteiten van de haven van Ancenis.

Tegenwoordig zijn deze bootjes een leuke manier om je in alle rust te verplaatsen, de natuur te bewonderen, te genieten van een aperitiefje op het water en 's nachts van het geklots tegen de romp! De kers op de taart van een vakantie in de Loirestreek ...

■ KEUKEN

Van Sancerre tot aan de wijngaarden van Nantes komen langs de Loire meer dan 80 appellations voor, wat een unieke, heerlijke extra dimensie aan het fietsen langs de Loire geeft. Neem de tijd om de wijnen van verschillende druivenrassen te proeven: de cabernet francs van de anjou-wijnen, de chenin voor de wijnen van de Saumurois. De wijnen (gewone, maar ook parelende wijnen) proef je tijdens een bezoek met een gepassioneerde gids aan een van de kelders.

Deze wijnen vormen ook de ideale begeleiders van de streekproducten die dit landschap voortbrengt. In het vruchtbare rivierdal worden diverse groenten geteeld, de hellingen dragen de wijngaarden die de frisse loirewijnen produceren, de vissen bevolken het water en belanden in een heerlijke botersaus op je bord, vaak in de vorm van *friture de Loire*. De streek rond Nantes is het hart van de groenteteelt: heerlijke lichtzoete wortelen, uien, meiknolletjes, prei en veldsla die heel Europa veroverd. 85% van de Franse meiklokjes wordt hier gekweekt, tussen Saint-Julien-de-Concelles en La Chapelle-Basse-Mer! De regionale champignons worden in de grotrestaurants geserveerd als *galipettes* ('springers'), omdat ze tijdens de groei uit de grond 'springen' en omvallen. De *andouille de Jargeau* doet het goed met wijn uit de Gien of de streek rond Orléans, de *crottin de Chavignol* combineert het best met een glas sancerre, bij een *fouace* of charcuterie van varkensvlees lik je gewoon je vingers af ...

Als je aankomt bij de kust, wacht daar verse vis, rechtstreeks uit de oceaan, of een mooi plateau *fruits de mer*, besprenkeld met een muscadet of een frisse gros-plant uit Nantes, waar je bloed sneller van gaat stromen. De keuze reikt van gegrilde sardines, tong, garnalen en mosselen tot oesters of een kreeft die je zelf in het homarium uitzoekt.

■ MILIEU

In 2000 is een deel van het Loiredal op de Werelderfgoedlijst van Unesco geplaatst. Het gebied kent een rijke fauna, de zalm is er teruggekeerd te midden van andere trekvis, zoals de paling en de lamprei. Op de oevers vind je een grote diversiteit aan landschappen en leefmilieus, van akkerland en bos tot coulisselandschap met allerlei ecologische zones. De landschapsparken rond de kastelen aan de Loire vormen natuurlijke corridors, waar de biodiversiteit beschermd wordt en bedreigde diersoorten een veilig heenkomen vinden, zoals de visarend (in de bossen), de roerdomp (in de meren) en de moerasstern. Het Loiregebied vormt niet alleen een trekroute voor diverse vissoorten, maar ook voor talloze vogels (zwarte ooievaar, stern, kwartelkoning), die bescherming vinden in de vele nieuw gecreëerde natuurgebieden, zoals Loire-Anjou-Touraine, waar de bever opnieuw geïntroduceerd is en waar de dwergstern en de visdief het ook goed doen. De regio Pays de la Loire kent een vrij uniek microklimaat, dat ontstaat door de luchtstromen die hier vanaf de oceaan diep het land binnendringen. Knotwilgen, treurwilgen, essen, mediterrane parasoldennen en zelfs palmbomen gedijen goed in dit zachte klimaat.